

'Roodbaardtuint' en Notarishuis Philippusfenne te Kollum

In alle staten nieuwsbrief van de stichting Staten en Stinzen
Nummer 12 maart 2011

IN ALLE STATEN NI

Themajaar 2012 en Fryslân ferbynt 2012

Vorig jaar is al begonnen met de voorbereidingen voor een Themajaar Historische Buitenplaatsen in 2012. Het themajaar heeft tot doel *'het vergroten van de kennis over en de betrokkenheid bij dit culturele erfgoed bij het Nederlands publiek, openbaar bestuur en andere doelgroepen, d.m.v. het organiseren van evenementen en activiteiten'*. Wij citeren de stichting die dit themajaar landelijk organiseert, en die wordt voorgezeten door de kunsthistoricus René Dessing. Deze stichting kan bogen op een zeer breed draagvlak zoals te zien op de website www.buitenplaatsen2012.nl Tot degenen die hebben aangegeven mee te willen doen behoren het Keramiekmuseum Princessehof en onze stichting, zodat wij de hoop mogen koesteren dat ook Friesland het jaar 2012 in het teken zal plaatsen van de historische buitenplaats.

Een extra kans biedt het feit dat de organisatie Fryslân ferbynt de maand juli 2012 heeft verkozen als de maand waarin 'de wrâld komt nei Fryslân'. Er is enige overeenkomst met manifestatie Simmer 2000, in die zin dat met name toeristen van verre, met Friese 'roots', worden gestimuleerd om enige vakantietijd in onze streken door te brengen.

Naar onze mening is het heel goed mogelijk evenementen die gepland worden in het jaar 2012 te plaatsen in het teken van het themajaar. Uiteraard wil onze stichting graag bevorderen dat er in dat jaar meer dan ooit te beleven zal zijn in de staten en in de parken eromheen. Wij houden ons dan ook zeer aanbevolen voor ideeën. Ook de bereidheid mee te denken wordt zeer op prijs gesteld. Meldingen van het een of het ander zijn zeer welkom op info@statenstinzen.nl

De Stichting Staten en Stinzen heeft als doel de bekendheid van de staten en landhuizen in Fryslân te vergroten en het bezoek te bevorderen. Daarnaast wordt gestreefd naar een klimaat waarin behoud en beheer vanzelfsprekend is. Stichting Staten en Stinzen, Postbus 137, 8900 AL Leeuwarden 058 266 66 17 info@statenenstinzen.nl www.statenenstinzen.nl

Redactie: F. Doting, R. Mulder-Radetzky, P. Nieuwenhuijsen, F. Feijen (BYLD)

Fogelsanghstate te Veenklooster

Brochure Noordelijk Friesland

In de serie over Staten en stinzen zijn al twee brochures verschenen. De eerste over de gebouwen in en rond Leeuwarden en de tweede over die in Zuid-Friesland, zijn respectievelijk in 2006 en 2007 verschenen. De brochure over staten en stinzen in het noorden van Friesland liet op zich wachten. Deze verschijnt binnenkort. Op 21 april wordt het boekje op Fogelsanghstate te Veenklooster gepresenteerd. De vertrouwde vormgeving en indeling van de brochure met vele fraaie foto's blijven. Na een bondige inleiding over de geschiedenis volgen de beschrijvingen van de 18 objecten, waaronder zich één stins, stinspoorten, staten en stadshuizen bevinden. Ze staan in het noordelijk deel van Friesland tussen Sexbierum en Veenklooster. In het eerste dorp wordt het terrein van Liauckamastate door de oude poort gemarkeerd. Vlakbij het dorp, in het weidse landschap, ligt nog een oude wier waar ooit een stins heeft gestaan.

Stinsresten zijn ook te vinden in Camstrastate te Firdgum en Allemastate te Oudwoude, beide opgenomen in een boerderij. In Achlum, Herbaijum en Waaxens zijn ook stinspoorten aanwezig. In Franeker staan enkele stadshuizen van de oude Friese adel zoals het Martenahuis, nu Museum Martena.

In de brochure zijn ook enkele beschrijvingen van buitenplaatsen van de Friese elite opgenomen zoals Roptastate te Wijnaldum, Harstastate te Hegebeintum, het Notarishuis te Kollum en Rinsmastate te Driesum. De buitenplaatsen beschikken over tuinen aangelegd in de landschapstijl, waarvan drie door de tuinarchitect L.P. Roodbaard zijn uitgevoerd. Hij ontwierp ook de fraaie aanleg van Fogelsanghstate, nu in gebruik als museum.

R. Mulder-Radetzky

foto: Jos Stöver

Informatieve Platformbijeenkomst 9 november 2010 in De Klinze

Door mevrouw ir. A. Le Coultre van de Rijksdienst Cultureel Erfgoed (RCE) werd een informatieve lezing verzorgd over o.a. de Brim-groenregeling en de zogenaamde bonnetjeskaarten. Voorafgaand aan de platformbijeenkomst bracht de delegatie van de RCE een bezoek aan Vijversburg te Tytsjerk, alwaar de heer P.B. Bonte een boeiende in- en rondleiding verzorgde. Secretaris Nieuwenhuijsen kondigde het Themajaar Historische Buitenplaatsen 2012 aan, waar onze Stichting mooi bij kan aansluiten. De bijeenkomst werd onder het genot van een hapje en een drankje informeel en plezierig afgesloten in een vleugel van de zeer gastvrije De Klinze.

Rembrandt op Heringastate

Op Ned 1 was onlangs de vierdelige serie over het leven van Rembrandt van Rijn te zien. Het bijzondere van de film is zeker de keuze van de locatie. Als atelier van Rembrandt diende de zaal van Heringastate in Marssum, beter bekend als Poptaslot. De fraaie betimmering, de schouw en de deur geflankeerd door prachtige beelden waren regelmatig in de serie te zien. Zo is een Friese state bekend geworden bij vele kijkers in het hele land.

Stinzenflora in Kollum

Aan de Voorstraat in Kollum staat het wit gepleisterde voormalige notarishuis, ook bekend als Philippusfenne. Rondom het huis ligt een fraaie tuin, aangelegd in landschapsstijl, die door de bekende tuinarchitect L.P. Roodbaard in 1847 is ontworpen. In het voorjaar bloeien hier verschillende soorten stinzenflora zoals aronskelk, bosanemoon, daslook, holwortel en kievitsbloem.

Staniastate in Oentsjerk

In het park van Staniastate in Oentsjerk is Staatsbosbeheer bezig met het voorjaarsonderhoud. Speciale aandacht is voor de driepuntsbrug vlakbij de berg in het westelijk deel van het park. Dergelijke bruggen, opgebouwd van boomstammetjes, werden vaker geplaatst in parken die door de bekende tuinarchitect L.P. Roodbaard in de landschapsstijl zijn ontworpen. De brug zal worden opgeknapt met hout uit het bos achter Staniastate.

Museumpark Landgoed Oranjewoud

Een korte wandeling voert u langs de huizen Oranjewoud en Oranje-stein, wellicht door de overtuin van huize Oranjewoud, en naar het museum Belvédère, alwaar tot 29 mei de expositie van het werk van Boele Bregman (1918 - 1980). De zomertentoonstelling begint hierna. Dichtbij: buitenplaats Klein Jagtlust en hotel Tjaarda.

❖ Dekemastate Jelsum

Geopend in de weekeinden van 13.00 - 17.00 uur. Van 21 juni tot 11 sept van di t/m zo. Normale entree € 3,50 (alleen de tuin: € 1,50). (22 juni gesloten)

april • foto-expositie stinzenplanten

- 2 en 3 april: 30e Museumweekend (gratis toegang). Wandelingen langs stinzenplanten.
- 16 april: Voorjaarsfair Groei en Bloei (gratis toegang). Wandelingen langs stinzenplanten. Samen met Martenastate (Koarnjum), bij de Túnmanswente.

mei • Expositie 'In de bodem gevonden. Blik op het verleden van Jelsum'. Doorlopend tot oktober.

- juni • 11 juni Kastelendag. Schutterij speelt de Belgische veldtocht na. Exercities (ook voor kinderen met houten geweer). Afschieten kanon.
- 24 juni Workshop schilderen o.l.v. Bianca de Gier

bijzonderheid Dekemastate is 9 en 10 juli 'Open Monument van de week'.

De Open Monumentendag bestaat 25 jaar en ter gelegenheid van dit jubileum vindt vanaf 26 maart de Nationale Monumenten Estafette plaats. Deze voert 25 weekeinden lang langs alle provincies van Nederland en in juli is dus, namens Friesland, Dekemastate aan de beurt.

❖ Schierstins Feanwâlden / Veenwouden

Gewoonlijk geopend van di. t.m. zo, 13.30 - 17.00 uur. Normale entree € 2.

april • expositie 'Markante landschappen' van schilderskwartet Kwartziet (2 april - 8 mei)

- 3 april: klassiek concert door Duo Puur (harp en dwarsfluit) 15.00 uur; entree € 12, kinderen € 4
- 23 april: concert door meester-gitarist Jan Kuiper, met African strings and drums. 20.00 uur.

mei • expositie 'Vogels en landschappen' van Evert Mellink (13 mei - 17 juni)

- 14 mei: Alde Maaie, boekenmarkt en Theun de Vrieskuijer o.l.v. meester-verteller Douwe Kootstra 10.00 uur - 17.00 uur. Ook activiteiten in het dorp.
- 28 mei: Concert 'Volkorenavond' door drie koren: Gregoriaans, Close harmony en pop. 20.00 uur.

juni • 11 juni openluchtconcert brassband Feanwâldsterwâl (onder voorbehoud) 14.00 uur

- Expositie 'Transitions', kunstquits van TeXui (18 juni - 21 aug.)

❖ Uniastate Bears

Van 1 april tot 1 okt. zijn de openingstijden di t.m. vr. 10.00 - 17.00 uur; za, zo: 14.00 - 17.00 uur

- Permanente expositie Staten en Stinzen

juni • 26 juni orgelconcerten, bij voorkeur te bezoeken per fiets! 058-2519263.

- 14.00 Deinum - Johannes de Doperkerk - Hardorfforgel uit 1865,
- 15.00 Blessum - Mariakerk - Meijnersorgel uit 1659,
- 16.00 Bears - Mariakerk - VanDamorgel uit 1880. Entree €10; kinderen tot 10 jaar €2,50

❖ Prinsessehof Leeuwarden

Nog tot en met 3 april: de tentoonstellingen Armando en Kakiemon.

- april • expositie Liefde en hebzucht 06: verhalen van gepassioneerde keramiekverzamelaars (t/m 8 mei)
- expositie 10.000 x Happiness! Gelukssymbolen op Chinees porselein (24 april - 30 oktober)

❖ Martenastate Koarnjum, Túnmanswente

Vanaf 16 april is de theetuin in het weekend geopend. De Bêd en Brochje is het hele jaar open.

- 16 april: Voorjaarsfair Groei en Bloei. Met Dekemastate (zie boven) en kinderboerderij Doniastate.